SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 149. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 7, 1990 — CENTS 25 ЦЕНТІВ — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го СЕРПНЯ 1990 — Ч. 149. РІК XCVII.

УКРАЇНА ПЛЯНУЄ ВІДКРИТИ АМБАСАДИ НА ЗАХОДІ

Київ. — Комісія закордонної політики при Верховній Раді УССР, яку, як відомо, очолює письменник Дмитро Павличко, повідомила про заходи відкрити у кількох західних країнах свої, незалежні від Москви, амбасади, а саме у З'єднаних Стейтах Америки, Канаді, Австралії, Польщі, Чехо-Словаччині та інших країнах.

Офіційне повідомлення комісії було подане до загального відома під час пресової конференції в Києві, яка відбулася в приміщенні міністерства закордонних справ. Після прийняття Верховною Радою декларації суверенности, комісія закордонних справ плянує вести свою незалежну закордонну політику, — заявив Д. Павличко. Члени комісії заявили, що в цій справі вже ведуться розмови з представниками багатьох закордонних держав про нав'язання безпосередніх дипломатичних зв'язків і відкриття амбасад. Богдан Горинь, заступник голови комісії закордонних справ, заявив, що члени комісії ведуть розмови на державному рівні з деякими країнами.

Комісія також проголосила плян формування Національного Олімпійського Комітету України.

Підтвердили затруєння води

Київ (УПА, Анатолій Зубков, УНВІС). — Державний Комітет Захисту Природи підтвердив, що в Десну потрапило багато отрути.

У відділі охорони та раціонального використання водних ресурсів повідомили, що справді 21-го липня трапилася аварія на одному з склозаводів Брянської области. На під'їзних залізничних коліях через недогляд працівників, котрі „перевели стрілку не туди", перекинулась залізнична цистерна з формальдегідом та цистерна з фенолом. Всього на землю вилилося понад 40 тонн шкідливих хемічних речовин складу формальдегіду і біля 16 тонн фенолу. Було вжито запобіжних заходів і це зважаючи на них, в річку Десна потрапило більш як 40 тонн отрути. Аварія сталася на річці Відьма, котра впадає в Десну.

Яких заходів вжили органи охорони природи та санітарно-епідеміологічні служби УССР, щоб запобігти масовому отруєнню многостраждального населення українського Полісся? Спеціялісти Держкомприроди заявили, що вони одразу повідомили про аварію місцеві власті у Чернігівській, Сумській та Київській областях. Але, на жаль, на півночі України, в прикордонних з Росією районах немає жодної аналітичної санітарної лябораторії, яка могла б оперативно контролювати ступінь забруднення води у Десні, тому довелося використовувати лябораторію Шосткінського об'єднання „Свема", що на Сумщині.

За підрахунками фахівців забруднена вода досягла меж України 1-2-го серпня, у Києві буде 9-10-го серпня.

На запитання кореспондента у співробітників Держкомприроди про їх оцінку тієї шкоди для природи та здоров'я людей, вони відповіли, що, на їх думку, розчинення отрути „по дорозі" в Україну зробить її безпечною для людей і водної фауни та фльори. Мовляв, підстав для великої тривоги немає.

Стурбованість громадськости викликає факт існування подібного підприємства в безпосередній близькості від Києва, на річці Ірпінь. Відомо, що технологія обробки цистерн з шкідливими хемічними речовинами там така ж як і на Брянщині.

У ЛЬВОВІ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗДВИГ „УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ХРИСТОВІ"

Рим. — Під час тижня від 6-го до 12-го вересня влаштовують у Львові під патронатом Української Греко-Католицької Церкви Тиждень Християнської Культури, щоб дати нагоду юнацтву та молоді збагнути більш наглядно духовність життя, що базоване на християнській культурі. Основною і центральною подією тижня буде цілонічне молитовне чування п.з. „Шукаючи Христа", яке відбудеться 8-9-го вересня та на яке сподіються прибуде 50,000 молодих людей зі Львова та його довкілля.

Згідно з думкою Бориса Ґудзяка, який є зв'язковим референтом між Діловим комітетом в Україні та українськими чинниками у Північній Америці, „теперішні події і раптові зміни в Україні, а зокрема вихід з підпілля Української Католицької Церкви при одночасній ганебній прогрі і занепаді комуністичної ідеології, наглядно вказують на пекучу потребу створити молодим людям в Україні нагоду зустрітись з Христом та, знайшовши дорогу віри і духовної гідности, об'єднатись у Христовій Церкві. Хоч цю подію організує Українська Католицька Церква, одначе до участи у ній запрошується усю молодь: віруючих, і невіруючих; молодь усіх віровизнань, щоб вони всі разом, досліджуючи надбання християнської традиції, призадумались над глибинними духовними утрудненнями, що їх переживає сучасне українство".

У Львові, той тиждень подій оформлює комітет із 30 осіб під керівництвом Лесі Кріп'якевич. В склад того Організаційного комітету входять чотири депутати із львівської Міської Ради, як також репрезентанти від численних молодечих організацій. Юрій Шухевич, син генерала Тараса Чупринки, помагає у підготові цілонічного зібрання, і недавно виступав, підтримуючи задум відродження діяльности „Української Молоді Христові". Він наголосив потребу етичного, духовного і релігійного оновлення, яке стане основою для відбудови української спільноти та для створення моральної політичної структури".

Рух „Українська Молодь Христові" зродився 1933 року, якраз тоді, коли Папа

(Закінчення на стор. 3)

Підготовляється установчий з'їзд Народного Фонду

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Як повідомляє організаційна референтура Екзекутиви Народного Фонду Допомоги Україні, перша конференція Народного Фонду Допомоги Україні, в склад якого входить Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля і Фонд Руху, яка відбулася тут 24-го березня, вибрала Статутову комісію і доручила Організаційній референтурі підготувати осінню цього року Установчий З'їзд, на якому має бути прийнятий Статут та побудова відповідної організаційної структури для цих та інших Фондів, для всіх Товариств Сприяння Рухові і Комітетів Допомоги Україні в Америці.

Конференція 24-го березня вибрала Статутову комісію, у склад якої увійшли: Богдан Витвицький — голова, Володимир Баранецький, Мирон Гнатейко і Осип Зінкевич — члени (до Комісії був обраний також Василь Сосяк, але він у її праці участи не брав). Згодом у нарадах комісії брав участь також представник Екзекутиви Фонду Богдан Бурачинський.

У неділю, 15-го липня Статутова комісія закінчила основну частину своєї праці і її проєкт статуту розіслано на розгляд всім товариствам і комітетам яким вислано також деще інші пропозиції Б. Витвицького. Рівночасно розглядається пропозиції відносно включення в нову структуру з новою назвою, бажаючих крайових громадських і професійних організацій.

Щоб довести до прийняття статуту та створення відповідної структури, Організаційна референтура займається практичною підготовою з'їзду, який тентативно плянується відбути 9-11-го листопада у Вашінгтоні з відповідною програмою та з участю представників Руху. У тракті формування є шість передз'їздових ділових комісій: Організаційна, Екологічно-медична, Освіти, Публікацій і підготовки кадрів, Фінансово-економічна і Розподілу допомоги. Зв'язку з Рухом й іншими організаціями та групами України, Зовнішніх зв'язків. Оформлення цих комісій повинно закінчитися у серпні, щоб у вересні вони могли приступити до праці й підготови для з'їзду відповідних постанов і плянів праці.

З'їзд плянується відбути у трьох днях — субота, неділя, понеділок: перший день — звіти, прийняття статуту, доповіді речників ділових комісій та представників з України, увечорі — бенкет; другий день — праця ділових комісій з участю представників Руху; третій день — дискусія над пропозиціями, вибір керівних органів та прийняття постанов.

Всі сугестії, пропозиції й ідеї відносно Установчого з'їзду та в усіх справах пов'язаних з його відбуттям проситься писати або телефонувати до організаційного референта: Osyp Zinkewych, P.O.Box 561, Ellicott City, Md. 21043; tel. and fax: (301) 461-1764.

Г. КОЛЬ ХОЧЕ ПРИСКОРИТИ ВИБОРИ

Бонн, Західня Німеччина. — Канцлер Західньої Німеччини Гельмут Коль попросив у неділю, 5-го серпня, Бундестаг про перенесення загальнонімецьких парляментарних виборів з 2-го грудня на 14-го жовтня, однак головний суперник Г. Коля, представник соціял-демократів Оскар Ляфонтен, висловив свою незгоду з його пропозицією.

Щоб перенести термін виборів, потрібна відповідь не рішення Бундестагу. Його повинні підтримати дві треті депутатів. Без згоди фракції соціял-демократів Коль не зможе дістати дві треті голосів.

Соціял-демократи вважають, що перенесення виборів на більш ранній час на руку лише Колеві. Чим пізніше відбудуться вибори, тим сильніше буде незадоволення мешканців Східньої Німеччини своїм економічним становищем. Тепер в Східній Німеччині 240,000 безробітних. Кількість їх різко зростає, бо банкрутують, не витримавши конкуренції, місцеві підприємства. І чим більше стане у Східній Німеччині безробітних, тим менш надійним буде там становище Коля.

„Ми не маємо наміру допомагати йому", — заявив на пресовій конференції О. Ляфонтен.

Висловлюються здогади, що Коль може штучно викликати дострокові вибори. Для цього він повинен висунути на голосування у Бундестагу справу про надзвичайні вибори і розглядати голосування як висловлення йому довір'я. Не набрав би двох третин голосів, він має можливість оголосити, що не користується довір'ям, і призначити у зв'язку з цим надзвичайні вибори.

У неділю канцлерія Коля категорично відкинула здогад, що канцлер застосує подібний маневр.

Пресові агентства нагадують, що пропозиція про надзвичайні вибори вніс в загальнонімецький парлямент прем'єр-міністер Східньої Німеччини Льотар де Мезієр. Він виступив з цією пропозицією минулої п'ятниці після консультацій з Колем.

П. Ньюман приймає до табору дітей з Чорнобиля

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Як повідомляють з бюра Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, відомий фільмовий актор і філянтроп Пол Ньюман погодився прийняти до табору, який він фінансує 10 українських дітей-жертв радіяції у Чорнобилі.

Усі потрібні формальності вже є полагоджені і діти прийдуть до Ню Йорку перед 7-им серпня коли починається табір. Цей вимріяний табір, який має назву „Діра в стіні" за фільмом, в якому виступав П. Ньюман, знаходиться в місцевості Ешфорд в околиці Гартфорду, Конн.

Табір є вивінуваний усіми лікувальними засобами до хемотерапії включно, у ньому постійно перебувають лікарі та медсестри, а у певних випадках табір пов'язаний з лікарнею при університеті Єйл. В таборі хворі діти з різних країн перебувають два тижні. Діти з України приїжджають на цілий місяць і після закінчення табору будуть перебувати в домі д-ра Зенона і Надії Матківських.

Марта Андріюк і Христя Мельник, які з уповноваження фонду займаються приїздом хворих дітей, бажають обдарувати їх іграшками та іншими речами. Хто бажає в тому допомогти, може пересилати свої пожертви на адресу Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля: 272 Short Hills Rd., Short Hills, N.J. 07078.

ЗСА ВИМАГАЮТЬ ВІДТЯГНЕННЯ ВІЙСЬК З КУВАЙТУ

Вашінгтон. — Невдоволений ходом подій на Близькому Сході, а ще більше тим, що дипломатичні заходи не увінчалися жодним успіхом в намаганнях полагодити насильну окупацію Кувайту військами Іраку, президент Джордж Буш публічно натякає на можливість вжиття військової сили у полагодженні цього конфлікту.

Одначе найперше Дж. Буш перед цілим світом зобов'язав себе і свій Уряд в тому, що не дозволить Іракові силою свого війська насильно займати одну за другою країни Близького Сходу. Він заявив, що нічого іншого, як цілковитого відтягнення окупаційних військ з Кувайту він не прийме та не буде терпіти жодного маріонеткового уряду, насадженого Іраком в окупованому Кувайті.

Щоби підкреслити ще більше свої поважні наміри в цьому напрямі, президент Буш вже відправив секретаря Департаменту оборони Ричарда Чейні до Савдійської Арабії з надією на отримання дозволу від цієї країни на висилку туди збройних сил ЗСА, щоби не допустити до її окупації Іраком.

Тим часом новий наставлений уряд Кувайту також публічно погрожує, що зденаціоналізує всі закордонні підприємства та іще нерухоме майно в Кувайті і візьме закладників, якщо закордонні уряди будуть дальше накладати дипломатичні і економічні санкції на Ірак. Міністер закордонних справ тимчасового уряду Кувайту Валід Савд Абдула заявив через іракську радіовисильню, що „країни, які вдаються до слабосилих намагань пошкодити вільному урядові Кувайту та братському Іракові, повинні пам'ятати про свої підприємства, та своїх громадян в Кувайті".

Намагання президента Дж. Буша переконати Савдійську Арабію дозволити американським збройним силам перебувати на її території, зокрема радарним літакам на її летовищах, виглядають сумнівними в обличчі тих погроз зі сторони Іраку та нового уряду Кувайту. Савдійська Арабія побоюється, що ЗСА не прийдуть їй з конкретною допомогою в разі нападу Іраку.

Західньоевропейські країни засудили інвазію

Париж. — Західньоевропейські країни одностайно виступили із засудом агресії іракськими військами Кувайту, а Великобританія і Франція, наслідуючи приклад З'єднаних Стейтів Америки, заморозили майно Іраку, яке переходить в більйони долярів в усіх трьох країнах. Правда, Західня Европа, яка повністю залежна від доставки нафти з арабських країн, не проголосила ще жодної торговельної санкції проти Іраку, побоюючись, що таке потягнення може спровокувати іракських диктаторів до відплати і вони тоді піднесуть ціни на оливу і оливні продукти, щоб в такий спосіб покарати критиків. Однак британський секретар департаменту закордонних справ Даглес Гард заявив рішучо і ясно, що потрібний буде мабуть колективний засуд і спільні заходи покарання Іраку, особливо тоді, якщо президент тієї войовничої країни Саддам Гуссейн не підпорядкується резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, яка вимагає негайного виведення військових частин Іраку з Кувайту.

У Парижі міністер закордонних справ Франції Роланд Дума заявив кореспондентам, що Франція буде змушена зревідувати свою політику і свої торговельні зв'язки з Іраком, якщо він не підпорядкується резолюції Ради Безпеки, „Ми готові підтримати кожне рішення Ради Безпеки, включно до відплатних військових акцій, якщо президент Гуссейн зігнорує постанову ООН", — підкреслив міністер Дума.

Політичні і військові аналітики кажуть, що Ірак мусить рахуватися зі становищем Франції, яка була головним постачальником зброї і амуніції для Іраку під час іракසько-іранської війни в 1980-88 роках, тоді коли інші торговельні партнери Іраку відмовились від цього. Очевидно заморожування Францією майна Іраку є тільки символічне, бо Франція перетримує майно Іраку, а Ірак винен Франції 4,5 біл. дол. за раніше доставлену зброю.

У Вашінгтоні стало відомо, що Уряд президента Джорджа Буша формально звернувся до усіх своїх европейських альянтів не тільки у справі заморожения майна, але також евентуальної мілітарної бльокади у випадку потреби і економічних санкцій, щоб, як заявили вашінгтонські речники, вже в зародку здушити конфлікт і не допустити до його поширення.

Не зважаючи на серйозність ситуації, країни Північно-Атлантийського Оборонного Союзу (НАТО) і Европейської економічної спільноти жодних конкретних заходів не зробили, крім загальникового засудження агресії та заклику до відновлення переговорів під наглядом ООН. Міністер закордонних справ Англії Д. Гард пропонує позачергове скликання нарад НАТО. Европейська економічна спільнота обмірковуватиме ці справи на своїй річній конференції в Римі. Так само міністерство закордонних справ в Бонні обмежилось засудом воєнних дій і закликом до Ради Безпеки ООН, щоб вона діяла скоро і рішучо і не допустила до поширення воєнних дій.

У. ДЯЧУК ПЕРЕБРАЛА ГОЛОВСТВО УАКРАДИ

Ню Йорк, Н. Й. (Р.Б.). — Резиґнація д-ра Івана Флиса з посту президента Української Американської Координаційної Ради і перебрання цього посту Уляною Дячук, обраною на останній Конвенції Українського Народного Союзу головним предсідником УНС, та ряд інших важливих справ, були предметом нарад Екзекутиви УАКРади, що відбулися тут 30-го червня у власній домівці о год. 10-ій перед полуднем.

У. Дячук

Присутні на нарадах крім членів Екзекутиви, були головний предсідник УНС У. Дячук і голова Крайової Ради УАКРади д-р Богдан Шебунчак.

Нарадами проводив д-р І.Флис до часу зложення заяви про свою резиґнацію.

Після прийняття порядку нарад з доповненням про резиґнацію д-ра Флиса і протоколу з попереднього засідання Екзекутиви, що відбулося 7-го квітня, звітували члени Екзекутиви і голова Крайової Ради д-р Шебунчак.

Інж. Ю. Іхтіярів подав до відома, що вітав від УАКРади членів ФК „Карпати" зі Львова, які гостили у Філядельфії, на бенкеті, що його в їх честь влаштував УСО „Тризуб". Будучи в Чикаго на з'їзді УРДП, мав зустріч з членами новообраної Управи Відділу УАКР. Відділ включився активно в працю в місцевому осередку Фонду Допомоги Україні. Управа висловила жаль, що не була повідомлена вчасно про збори Крайової Ради УАКР і тому на зборах не було їх представника.

Д-р Юрій Солтис повідомив, що у зв'язку з приїздом до Америки Міхаїла Ґорбачова, він кликав до канцелярії УККА в Ню Йорку і говорив з директором канцелярії редактором Ярославом Гайвасом відносно спільної акції у Вашінгтоні. Ред. Я. Гайвас запевнив його, що цим займається Відділ УККА у Вашінгтоні. Зв'язавшись з канцелярією УККА у Вашінгтоні і Ігорем Гавдяком, членом Екзекутиви УАКРади, довідався, що нічого не було зроблено.

Д-р Роман Барановський подав репортаж про наради Екзекутиви з 3-го лютого 1990 року і цей репортаж появився у „Свободі" ч. 32 з 17-го лютого, в „Українських Вістях" ч. 7 з 18-го лютого і в „Народній Волі" ч. 9 з 1-го березня 1990 року. Він подав до преси репортаж про Збори Крайової Ради, що відбулися 7-го квітня 1990 року („Свобода" ч. 93 з 17-го травня і „Народна Воля" ч. 19 з 10-го травня 1990 р.), виготовив друге число „Бюлетеня" Екзекутиви. Будучи на Фльориді в травні ц.р., мав зустріч з членами Відділу УАКРади і на ширших сходинах доповідав про діяльність Екзекутиви. Вислав привіт для УВАН та повідомив про створення місцевим відділом УАКРади в Керґонксоні осередку Народного Фонду Допомоги Україні — Фонд Руху — Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. Член Управи о. Іван Куліш через американську організацію „Ківаніс" старається про допомогу дітям Чорнобиля.

Євген Стахів подав, що доповідав в Бриджпорті, Конн., про теперішню ситуацію в Україні. В Бриджпорті створено відділ Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, який є громадським комітетом з участю всіх організацій, включно з УККА.

Він говорив теж з ред. Я. Гайвасом у справі приїзду Ґорбачова. Будучи в Україні, Є. Стахів поробив зв'язки з Українським Музичним Товариством, вислідом чого приїхали сюди солісти Київської опери, які дали вже в Америці 10 концертів і дадуть більше. Концертами займалися Відділи УАКРади, подекуди навіть з допомогою відділів УККА. Всі чисті прибутки є призначені на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля.

Інж. Михайло Нич подав, що у Філядельфії засновано Комітет Допомоги Рухові і рішено, щоб кожна особа дала 100 дол. пожертв. Як окрема організація, дістала вже своє звільнення від податків. Враз з університетом Ля Саль спонзорували концерт солістів Київської опери. На жаль, дата концерту була не дуже догідна, бо випала на день, коли відбувався Фестиваль в Голмделі, Н.Дж. Мав зустріч з головою Демократичного Бльоку зі Львова О. Влохом, з яким передискутував всі аспекти допомоги Україні.

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ назріває серйозна криза нестачі тютюну та папіросів, а це в країні великої кількості курців починає загострювати вже й так прикру ситуацію з приводу ще й інших нестач. В багатьох частинах країни саме ця нестача провокує налогових курців до драстичних дій, вибивання вікон у позакриваних кіосках та багатолюдних демонстрацій. Одначе останньо курці вирішили, що гостріше реагувати на неспроможності заспокоїти свої нікотинні потреби та попередили дирекції своїх підприємств і місць затруднення, що коли не буде папіросів і тютюну, то не виходитимуть на праці.

КОМУНІСТИЧНІ ПОВСТАНЦІ на Філіппінах у четвер, 2-го серпня, звільнили з насильного схоплення американського добровольця „Армії миру" та японського працівника гуманітарної допомоги, але рівночасно попередили ЗСА та Японію не встрявати у справи філіппінського підпілля. Повстанці Нової народної армії передали добровольця „Армії миру" Тимоті Свансона представникам Червоного Хреста в місцевості Сілей, розташованої 300 миль на південь від Манілі, столиці Філіппін. Т. Свансон, 26-літній знавець сільськогосподарської ділянки з Шаєн, Вай., і Фумійо Мізуно були схоплені в двох інших випадках і так само окремо були звільнені. Обидва звільнені сказали, що почуваються добре.

ОДИН ІЗ ЕКСПЕРТІВ совєтського сільського господарства заявив минулого тижня, що СССР може цього року зібрати дуже добрий урожай, який він обчислює на 260 міл. тонн. Владілен Нікітін, голова державної комісії харчування та придбань, сказав на бурхливому засіданні міністрів, що СССР не є в спроможності купувати зі закордону більше зерна. На цьому ж засіданні В. Нікітін старався вияснити, що цьогорічний урожай в СССР є виїмково багатим і навіть коли врахувати передбачені втрати повинно б вистачити зерна, але до цього треба вміння та охочих до праці рук.

АМЕРИКАНСЬКА ТЕЛЕФОНІЧНА і телеграфічна фірма подала до відома, що минулого четверга о год. 6:37 вечором всю телефонічну обслугу між ЗСА та Кувайтом було перервано без жодного вияснення. Речник фірми Герб Ліннен сказав, що це саме приблизно в той самий час сталося із телефонічним зв'язком поміж Японією та Кувайтом. Натомість залишено в цілковитому порядку телефонічні послуги між Кувайтом і Англією. Для тих, що хочуть довідатись про долю своїх рідних у Кувайті та Іраку Державний департамент умотивував окремий телефон тільки для полагодження цих запитів, а число його є (202) 647-0900.

ЯПОНІЯ, ЯК Й ІНШІ КРАЇНИ світу, нап'ятнувала напад Іраку на Кувайт і заявила, що з великим зацікавленням слідкує за розвитком подій, але покищо не турбує її можливість негайного браку нафти. Японія, що на 70 відсотків полягає на імпортовану нафту з Близького Сходу, тільки частину, й то дуже відсотково незначну, отримує з Кувайту. Згідно з твердженнями офіційних чинників, у першому півріччі цього року Японія спровадила тільки 5.9 відсотка нерафінованої нафти з Кувайту, при цьому ці ж самі особи ствердили, що Японія має запасної нафти на 142 дні.

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ВСТУПИВ у боротьбу з Палатою Репрезентантів у питанні бомбардувальника Б-2. Як уже повідомлялось, Палата минулого тижня проголосувала проти виробництва цього військового літака, спираючись на бюджетовий дефіцит. Сенат вирішив виділити 4,6 біл. дол. на вимоги Летунства для будівництва двох літаків Б-2 в наступному році та для проведення дальших досліджень. Виробництво одного бомбардувальника Б-2 коштує 865 міл. дол. Згідно з попереднім пляном, Адміністрація президента Джорджа Буша закликала до виробу 132-ох літаків, на початку цього року це число було зменшене до 75-ти, а в дійсності американське Летунство має всього один літак Б-2, другий буде готовий до кінця цього року.

ШИРОКО ВІДОМА кільком поколінням крамниця дитячих іграшок в ЗСА, що впродовж 128 років своїми мальовничими вітринами притягала не тільки покупців, але й пересічних перехожих, була продана. Новим власником крамниці дитячих іграшок Ф.А.О. Шварц стала одна з найбільших крамниць загальних товарів у Голляндії Конінклійке Бієнкорф Беґір. К.Б.Б. буде шостим з черги власником цієї крамниці іграшок від її заснування в Ню Йорку, Фредериком Авґустом Оттом Шварцом у 1862 році. Сьогодні крамниця Ф.А.О.Шварц заряджує 17-ма крамницями включно з головною крамницею на П'ятій авеню в Ню Йорку. Ціни продажу у вістках про цю подію не подано.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription: 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to Svoboda
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

У Москві розпочалося — у Москві закінчиться...

Ми, українці, в Америці чи Канаді, хоч як дбайливо виловлюємо вістки про події на Сході Европи, раз-у-раз переконуємося, що не знаємо найважливіших фактів. Загальна думка українців на поселеннях, що в Совєтському Союзі існує все ще сильна здисциплінована й модерно-вивінована збройна сила, льояльна президентові СССР Михаїлові Ґорбачову, який тому може легковажити собі всі виклики, бо вони пусті у зударі з ворожою збройною силою. Тим часом ось у „Ню Йорк Таймсі" з 31-го липня ц.р. знаходимо на редакційній сторінці у рубриці „Закордонні справи" статтю Фльори Луїс із Парижу і там читаємо: „...Військо глибоко розколене — ґенераціями, націоналізмом і невдоволенням на низах. Офіційні чинники у Москві потверджують поголоски, що в останніх п'яти роках було 15,000 „самогубств" "...

Це не видумує названа авторка статті — вона переповідає те, що почула на пресовій конференції, яку в Парижі перевів посадник Ленінграду Анатолій Собчак. Його прізвище виринуло на червневому XXVIII З'їзді Компартії СССР у Москві, де він і гурт інших видатних діячів виступили з Компартії під сам кінець З'їзду. Анатолій Собчак належить до табору президента Російської Федеративної ССР Бориса Єльцина, насправжнього лідера опозиції і найповажнішого суперника Михаїла Ґорбачова. З цієї статті довідуємося, що Собчак поїхав до Парижу і мабуть з інших столиць демократичного Заходу. Він відважно виявляє дійсний стан у СССР. Нав'язуючи до закликів Ґорбачова за допомогу від Заходу, щоби рятувати економіку, він, Собчак перестерігає: „Не давайте нічого урядові". Наші адміністраційні службовики є майстрами у розбазарюванні мільйонів на ґрандіозні пляни будування комунізму!" На цьому місці вже подано вістку, що міська рада у Ленінграді плянує змінити назву міста на колишню назву „Петерсбурґ" — не з любови до Петра Першого, а з ненависти до Леніна. Собчак потвердив у Парижі цей задум, але добавив, що це мусить вирішити референдум мешканців Ленінграду. Коли його запитали, чи не думає він, що домовину Леніна заберуть колись з мавзолею на Красну площу Москви, Собчак відповів: „За рік-два поховають його так, як слід, і про це буде згадка на третій сторінці газети". Посадник Ленінграду, одна з передових осіб совєтської імперії, переконаний, що за рік-два події у Совєтському Союзі так основно змінять теперішній стан, що й розвал мазолею Леніна, того символу комуністичної потуги, нікого не буде дивувати.

Авторка статті з Парижу цілком солідарна з Собчаком у критиці політики Михаїла Ґорбачова. Собчак навів конкретно приклад, що Ґорбачов „зреорганізував" банкову систему в СССР, піддавши знову всі банки під партійно-державний контроль. Головна помилка Ґорбачова, що він у межах проголошеної „перебудови" тільки „реорганізує", і то здебільшого на словах, тоді, коли ситуація вимагає повної зміни. Статті Фльори Луїс має пророчистий заголовок: „Ґорбачов мусить поспішати".

Основна помилка Ґорбачова у тому, що він раз-у-раз декламує про „демократизацію" режиму і завдяки тому наївний Захід вбачав чи може все ще вбачає у ньому символ демократизації Евразії. Референти совєтських справ у західних міністерствах закордонних справ не можуть не бачити жалюгідного крутійства Ґорбачова, який говорить про демократію, але зберігає становище ґенерального секретаря Комуністичної партії і надалі вірний цій партії, яка ворожа демократії. Те саме з переходом на систему вільного ринку — просить Захід допомогти Союзові перебороти економічну кризу, але надалі зберігає державний контроль над найважливішою ділянкою економіки — банками.

Переведена в „Ню Йорк Таймсі" інформація про відвідини Анатолія Собчака у Парижі переконує, що вирішним моментом у розвитку подій на сході Европи буде таки внутрішня розграполітичних сил у Москві. На пізню осінь і початок грудня опозиція Єльцина заповіла заснування широкої коаліції „Демократична плятформа". Тоді виявиться як далеко уряд Буша нав'яже контакт з цією опозицією, — це заповів державний секретар Джеймс Бейкер. У другій половині цього року викристалізується боротьба за владу між табором Горбачова, вірним комуністичній системі, і табором Єльцина. Від висліду цих процесів у Москві у величезній мірі залежатиме можливість реалізації принципів, схоплених у Декларації України про її суверенність.

Поведінка Ґорбачова подобає на людину, яка зрушила лявіну і хоче її зупинити. А це річ неможлива. Захід боїться хаосу в Евразії — ставка на Ґорбачова, як ґаранта стабільности, — дуже ризикована. Події йдуть до загину комунізму в СССР і всіх, хто його ще тримається.

Особа голови Верховної Ради РСФСР Бориса Єльцина викликає зацікавлення з боку всіх верств совєтського суспільства й також з боку закордонних політиків і бизнесменів. Уважно стежачи за його діяльністю, перемогами і похибками, всі напружено чекають, що він робитиме далі й задумується чого від нього можна сподіватися. Та найкраще пізнати людину, очевидно, можна під час обміну думок, тому на різних пресових конференціях, борах, мітинґах, зустрічах Єльцин отримує багато запитань, відповісти на які часто не встигає під час коротких виступів.

Щоб відповісти на безліч запитань громадян, які цікавляться працею й життям членів Політбюра, та мотивами вчинків самого Єльцина, він написав книгу „Сповідь на задану тему". Книга опублікована в журналі „Урал" і передрукована українською мовою в газеті „Культура і Життя" ч. 26 і 27 за 1990 рік.

Не приховуючи різних закулісних інтриґ та своїх думок про партійних апаратників Єльцин характеризує Ґорбачова як найбільш енергійного, ерудованого і вмілого політичного лідера, однак зазначає, що в книзі Горбачова „Перебудова і нове мислення" сподівався віднайти відповідь, як Ґорбачов „бачить перебудову нашого дому, з якого матеріялу передбачає перебудовувати його і за якими кресленнями". Та в нього склалося враження, що Ґорбачов „не мав і не має в цьому розумінні глибоко теоретично і стратеґічно продуманих кроків".

Наталя Осока

ЄЛЬЦИН ПРО СЕБЕ І ПАРТІЙНУ ЕЛІТУ

I.

Про перші роки перебудови Єльцин пише: „Дивно, але з квітня 1985 року, коли була проголошена перебудова, минуло більше як чотири роки. Чомусь усюди цей період, цілих чотири роки, називають початком, першим етапом, першими кроками тощо. Насправді це забагато, у Сполучених Штатах — це президентський термін. За чотири роки президент повинен зробити все, що обіцяв, що було в його змозі. Якщо країна не просунулась уперед, його переобирають".

Всіх проблем, звичайно, вирішити неможливо, якихось болячок важко позбутися, але великі зрушення, особливо в економіці, повинні бути, вважає Єльцин і підкреслює: „У нас же ситуація за ці роки загострилася до такого стану, що сьогодні ми вже боїмося за завтрашній день. Особливо катастрофічне становище з економікою".

Детально розповівши цікаві подробиці про порядки на партійному Олімпі не в якісь далекі часи, а під час горбачовської перебудови, про чітке дотримання субординації, коли для кожного визначене своє місце не лише на засіданнях Політбюра, але й під час обіду, Єльцин розкритикував підготування апаратом проєктів, які потім приймали, по суті, у відриві від життєвої ситуації та реального стану. Апарат вів усім, а обговорення і затвердження фактично було формальним. „Після вступного слова Генерального по черзі, зліва направо, по три-п'ять хвилин учасники засідання висловлювались: 'так-так, добре, вплине, піднесе, розширить, поглибить, перебудова, демократизація, прискорення, гласність, альтернатива, плюралізм' — до нових слів почали звикати і тому із задоволенням їх повторювали".

За словами Єльцина, спочатку пустопорожність їхньої діяльности була не така помітна, та чим далі ставало ясніше, що нічого не робиться, а Ґорбачов почав втрачати відчуття реальности, живучи ілюзією, що перебудова шириться й розвивається. Однак ніхто не відважувався перечити йому та сказати про це на повний голос. Коли Єльцин почав втручатися, спочатку обережно, а згодом все настирливіше, з ним сперечалися Лігачов і Соломенцев.

„Горбачов здебільшого займав нейтральну позицію, хоч, якщо критика торкалася тієї роботи, якою він попередньо займався, звичайно, цього так залишити не міг. Обов'язково давав відсіч". Єльцин потрапив у немилість президента Ґорбачова і членів Політбюра й водночас відчував підозріливе ставлення з боку демократично настроєних людей. Та й не дивно, пише Єльцин, якщо згадати, що й він „зробив партійну кар'єру в брежнєвську епоху застою". Отож тільки своєю працею і своєю позицією мусів завойовувати довіру людей.

Коротко охарактеризувавши Громика, Соломенцева, Чебрикова, Лук'янова, Щербицького, Медведєва як виразних представників застійних часів, вирізнив лише трьох: Ґорбачова (хоч і назвав його нерішучим); Яковлева, як найбільш розумного і далекоглядного політика; Долгих, як зваженого і самостійно мислячого партійного працівника, якого, однак, спровадили на пенсію. Єльцин пише, що й сам не раз задумується, як він опинився серед них. „Кожен новий претендент у секретарі ЦК чи до складу Політбюра ретельно вивчається; про нього все відомо: про що він думає, чого хоче — ніяких загадок немає. Особливість мого характеру і незалежність суджень були відомі Ґорбачову. Певно, плануючи на майбутнє питання перебудови, він вважав за необхідне мати в Політбюро людину, яка не буде слухняною. Та, мабуть, поступово в нього змінювався погляд на це, його дедалі більше захоплював процес влади, жаґа керувати; йому хотілося відчувати цю владу — щохвилини, завжди. Щоб виконувалися тільки його доручення, тільки його думка була останньою, остаточною, правильною. До цього він дуже швидко звик, і йому вже не була потрібна людина, здатна вступити з ним у суперечку".

Закінчення буде.

Лист з України

Коли ми прочитали відкритого листа, ведучого „Зоряного ключа" Олеся Бердника у „Літературній Україні", про започаткування неосферного об'єднання „Українська Духовна Республіка" та його задум провести Всеукраїнський Собор, відбули не у Києві, але Коломиї, ми, правду сказати, засумнівалися чи вибір був щасливий. Коли Вердника запитали чи він вірить в успіх цього задуму, він відповів: „Коли докладемо щирих сніжних зусиль для пробудження духовности рідного краю, то й Бог нам поможе. Певен, що Собор Святої України пройде під захистом Покрова Божої Матері". Про це надзвичайне свято пише нам коломийський товариш і його ми без змін подаємо:

„Від 4-го до 7-го липня проходив у нас І Світовий Собор Української Духовної Республіки, тобто єднання духовне українців цілого світу без огляду на політичні переконання, віросповідання і інші різниці. Місто наше до цього свята старанно приготовилось. Треба признати, що все було добре зорганізовано, тож приїхали гості з цілого світу, правда не численні, але всетаки то відповідальність. Наскільки це було можливо, приведено на шу брудну „не помию" — Коломию до чистоти, тобто позаміτано, підсафальтовано, поділено, помальовано, полатано і.т.д. Громадяни Коломиї теж привели до порядку свої доми й подвір'я. У театрі та у всіх залях міста, в музеях і кінотеатрах організовано виступи мистецьких колективів, гуртків самодіяльности, поодиноких виконавців як місцевих, так і приїжджих, та виставки творів живопису, давніх видань і ілюстрацій, та фото давньої Коломиї і діячів культури, письменників і славних людей.

Головні події відбувалися на вічевому майдані біля державного театру, де в центрі на високій металевій щоглі майорить гордо наш національний прапор. Зрештою прапори на усіх урядових будинках, школах, установах і навіть на приватних хатах. На ратушевій вежі найкращий, бо високо і на високій щоглі, на тлі хмар і неба — чудовий вид. Всюди на площах і вулицях продавались різні сувеніри, неформальні видання, художні листівки, вироби народних майстрів, національна символіка у виді синьо-жовтих лент і стрічок, маленькі тризуби та синьо-жовті нагрудні відзнаки. Діти пов'язували нав круг голови з зображенням на чолі образочка Матері Божої, що є символом Собору Духовної Республіки України. У людних місцях, як от на двірці, коло театру, автобусній станції та інших місцях, на величезних таблицях, плян Коломиї з головними вулицями, церквами, готелями, ресторанами, а у верховному лівому куті емблема собору — синьо-жовта лента з образом Матері Божої посередині.

Свято відкрилося Службою Божою на вічевому майдані, яку відправляли греко-католицькі і православні священики, що гарно співали, а далі церковні процесії і нарід з хоругвами та понад 200 прапорами. Щоб привітати і відкрити це свято, прилетів з Києва спеціально Левко Лук'яненко, голова Республіканської Партії, і виголосив прекрасну промову. Все транслювалось через мегафони і хоч людей було тисячі все було чути, навіть у сусідньому сквері напроти колишньої „фінанцдирекції". Приїжджі гості мали запрошення, їм усюди був вільний вступ і їх возили автобусами. Люди радо складали добровільні пожертви на організацію цього свята, а крім того допомагали господарські і промислові організації та установи. Треба відзначити, що велика заслуга в цьому Руху. Була чітка організація і порядок, без дурних інцидентів. Міліція кермувала рухом справно.

Вечером 6-го липня над Прутом за студентським парком почалося свято Івана-Купала. Крім кладки на тросах, збудовано через ріку невеликий місток, по якому могли переїздити навіть автомобілі. Для них на підступах до ріки розчистили і підготовили спеціяльні стоянки. Люди ще за видна отаборовувались в лузі між корчами, щоби був вид на ріку, на плесо і аж поза Прут, де відбувались купальські ігри. Вони відбувались всюди вздовж ріки. Люди розпалювали ватри, пекли м'ясо на рожні, на галявинах танцювали, співали веснянок, водили хороводи, скакали через вогонь, дівчата плели вінки та пускали їх на воду, ворожили. За Прутом влаштували навіть якоюсь маздігра-пушку, що час-до-часу стріляла. Не забували й про кольорові ракети, що прорізали темінь нічного неба. Були рефлектори, що освічували офіційні місця-видовища. Був це відгомін поганських святкувань наших прапредків слов'ян.

7-го липня відбувся похід з міста процесій з хоругвами на Воскресінецьку гору за Прутом, де на видному, найвищому місці встановлено великий хрест і престіл для відправи. Похід вирушив, а людей зібралося понад 50,000, священників було 28. Цілий час походу і церемонії падав дощ. Люди всеодно ішли мокнучи і несли хоругви, під дощем співали і це направду було ґрандіозне і захоплююче видовище. Дощ перестав аж по полудні.

Я теж ішов на гору, але замість піти по протоптаній для процесії дорозі-колії, я пішов стрімкою стежкою, а що розмокла жовта глина дуже ховзька, я поховзнувся і впав та замастив убрання і ті чорні гарні мешти, що ти мені їх прислав. Хоч запал дещо пригас, я все ж таки на гору видрапався та взяв участь у закінченні святкувань.

Хоч у шкільні роки ми не раз ходили з проф. І. Гаврилюком сюди на прогульки, ми тоді не усвідомлювали собі красоти нашої рідної землі.

Свято Собору Духовної Єдности всіх українців вдалося на славу!

Микола

П.С. Приїжджайте на 90-ліття нашої гімназії!

Року Божого 1521 Фердинанд Маґеллян — португальський мореплавець на еспанській службі — відкрив був Філіппінські острови, переплививши спокійні води моря, якому дав ім'я Тихого океану. І здається, що заки він на островах наклав головою, то не передбачав, що грядучі століття покриють Тихий океан лунко пілбоїв і війн, перехрещуванням політичних інтересів та інтриґ різних панівних народів і врешті прийде час коли Тихий океан стане голосним теж економічно, бо на схилі XX століття зросте до матеріяльної потуги та відважкине виклик індустріяльним країнам у діяспорі.

Юрій Р. Рибак

АЗІЯТСЬКИЙ БІК ТИХОГО ОКЕАНУ

У теперішньому часі очі світу звертають увагу на переломові часи економічної структури Европи, де з одного боку йде до побудови нової системи виду Европейської спільноти, а з — другого країни пережитої системи приступають до відбудови вільного товарообміну. І можна б сміло сказати, що світ прокинувся зі спокійного сну плянування та засоченний подіями дня гарячкого пожвавлює активність нових плянів. І дивним дивом, що на другій половині земної кулі, це в Азії вже віддавна сильний подув економічної активности зрушує спокійні хвилі Тихого океану...

Що ж таке „Азіятський бік Тихого Океану", що його популярно називають „Pacific Rim". Під оглядом регіонального динамізму, торговлі, нововведення і т.п. провадить відома світові Японія, яка є тут єдиною розвиненою країною, а неоднадні індустрійні країни як Південна Корея, Тайван, Гонґконґ та Сінґапур характеризує економіка, що найскорше розвивається у цілому світі. Існує теж Союз південносхідних азіятських народів, до якого з капіталістичних країн належать Тайлянд, Маляйзія та Індонезія, а з комуністичних-Монголія, Північна Корея та Китай. Слід туди теж врахувати комуністичні країни колишнього Індокитаю, що залишилися одними з найбідніших у світі... Із около 25 країн цієї азіятської території уже багато є на правильній дорозі економічного розвою. Деякі з них ще не зовсім позбулись соціо-економічних та політичних проблем, однак ці, що спираються на принципах демократії та розвою індустрії уже спроможні себе вижививати. Азіятський бік Тихого океану можна б порівняти до спектаклю на сцені, де головні ролі грають зірки, що надають тон, одначе успіх цілости таки залежить від усіх акторів. Японія є саме цим чинником, що надає економічний тон, а інші, слідуючи за нею, доповнюють бизнесове значення азіятського потенціялу, що промінеє назовні. Тут, бо Південна Корея осягнула престиж, бо нині будує найбільше у світі кораблів, а її автомобілева індустрія розвивається як ніде, причому сталеварні працюють повною спроможністю! Теж загальновідомо, що корейці мають найдовший тиждень праці і притому працюють найважче. Але ж це є їхній козир, що вирішує виграшу на світовому ринку! Часто люди вважають, що Японія — це світовий продуцент фотоапаратів. Ну а як, так воно не є, бо Тайван продукує їх більше і ще до цього перед веде у комп'ютерах.. Гонґконґ та Сінґапур — це міста з великою продуктивністю і важко-повірити, що сам Гонґконґ експортує більше виробничих продуктів ніж Совєтський Союз та Східня Европа разом, а Сінґапур славиться своїм фінансуванням та позицією гуртової торговлі.

Що ж тих кілька наведених прикладів успіху говорять?... Вони говорять самі за себе, що у центрі економічної дії є людина, від наставлення якої залежить матеріяльний успіх суспільности. Людина, бо мусить знайти мотив для праці і переконатись, що ця праця не є пригнічуючим ярмом, яке передали прадідичі з раю, але духова відповідальність самої людини. І тут саме релігія має великий вплив на кристалізування азіятської ментальности,адже буддизм та конфуціянство вчать про важливість досконалости, потребу освіти, конечність важкої праці, пошани групового авторитету та необхідність ощадности. Родина є важливою одиницею суспільности і ця одиниця не очікує забагато допомоги від уряду.

А вже ж країни Тихого океану виходять поза межі своїх границь і тому між іншим критикують Японію за це, що вона викуповує Америку у її власному домі. Але, коли так приглянутись тому ближче, то властиво кожний доляр японської інвестиції створює більше праці для американців ніж інвестиції інших країн чи місцевого походження. Зі свого інвестицією японські експерти провадження підприємства та технології мають можливість перейти до ЗСА, що тільки виходить на користь американському виробничому процесові та бизнесові у ділянці продуктивности та якости. І очевидно, що в крок за японським кроком тягнуться теж інші азіятські капіталовкладники...

Багато є нюансів концепцій, що впливають на риси характеру економіки поодиноких країн. Ось, наприклад, японці критикують американську юридичну систему, мовляв, вона витворює певного роду соціяльне напруження, що по в'язується зі злишніми витратами, які тільки збільшують кошти виробництва на некористь консумента... Одного разу голова відомої японської фірми „Соні" мав сказати: „Ви (американці) маєте сімдесят разів більше правників, ніж Японія; ми маємо два рази більше інженерів ніж Америка. Як же ви (американці) думаєте з нами конкурувати?!"...

Д-р Василь Маркусь

ШІСТЬ ТИЖНІВ В УКРАЇНІ (Триптих — II)

I.

Львівський Великдень 1990 року

Святкувати Христове Воскресення у Львові за українським католицьким обрядом могло бути перед роком ще тільки недосяжною мрією. А в цьому році Божому 1990 це стало дійсністю. Вибираючись на Україну в академічних справах, ми з дружиною хотіли бути свідками цього справді вільного Великодня. До того, напередодні ще заповідалася можливість, що греко-католики зможуть святкувати цей „празників празник" у повернено му своєму Соборі св. Юра. Однак, це не здійснилося, бо повернення Собору натрапило на не передбачені труднощі саме напередодні його передання в руки греко-католиків. А все ж урочисті свята були іншими у Львові від тих, що відбувалися на протязі 44-ох років.

Моя перша зустріч зі Львовом

У своєму житті я не був у Львові чи взагалі на українських землях на півночі і схід від Карпат. Але багато чого наслухався, читав про це княже місто, оглядав альбоми, знімки, мав якусь уяву про його вигляд, будівлі, знав головні українські установи й топографію міста. Проте моя уява менше завела. Львів у багатьох відношеннях теоретично мені інакшим видавався, аніж у дійсності ним є.

Перш за все, я уявляв собі Львів меншим провінційним містом а не більше як з півмільйоном населення. Ніяк не гадав собі, що це буде розлоге майже мільйонне місто, у яке за совєтських часів включено ряд підміських поселень. В'їжджаючи поїздом до Львова із Закарпаття, на протязі кільканадцятьох кілометрів проїжджаєте підміською промисловою зоною. Поряд із старими і новими будівлями промислового значення, виникли житлові зони з новими сірими і шаблоновими будинками, а перед двірцем уже зарисовуються й контури типового східньоевропейського міста австрійського зразка. Львівський двірець під склом, мабуть, останній зразок европейської вокзальної архітектури на Сході Европи.

Але, проїжджаючися автом чи таксі по місті, скоро завважується особливість Львова. Це не прямо репліка Кракова чи Загреба. Топографія Львова цілком інша і величная. Львів розташований не на рівнині, але на горбках (це теж була моя уява раніше). Це й видно по вулицях, які дещо підносяться й спадають, а зокрема це пізнати по Замковій горі (забудований довкола верха), та татаких парках, як Шевченків гай (кол. Кайзервальд). Святий Юр споруджений на пагорбі і хоч ця досконала архітектурна споруда справді невелика, але вона доміну над містом, тому що положена на вищому пункті як урядово-комунікаційний центр.

Будинки, площі, бруковані вулиці Львова — це все залишки минулого століття і віденської архітектури. Окремі ж частини міста це нашарування століть. Стільки будинків — історичних пам'ятників, як їх є на ринку у Львові, я ще ніде не бачив: від італійського ренесансу до стилю ампір. Ці споруди кількастолітньої давности ще в доброму стані, хоч їх утримання, зберігання й зовнішній вигляд у багато чому незадовільні. Чудові фасади, декорації, балєстри пошкоджені, стіни незамальовані відповідною фарбою, обшарпані, дахи невідновлені, двері і вікна незасклені. Хідники, хоч заметені, але не відновлювані десятками років. Усе якось занедбане, незагосподарене. Весною чи літом ця неохайність закрита зеленню й деревами, а в парках і на площах квітниками й клюмбами. Взимку й ранньою весною створюють ці солідні споруди враження сірізни.

Однак Львів справді ще европейське місто не лише зі своєї архітектури, але й культурних заходів, установ, музеїв, ґалерій. І більшість людей намагається зберігати европейські стандарти одягу. Проте, не вдається закрити, що це місто бідне. Більшість людей, зокрема на передмістях, бідно одягнені чоловіки й жінки, велика частина некорінного населення в місті, це прибуле з сіл перше покоління львів'ян. Назагал, населення робить враження вбогости. А якщо додати майже порожні крамниці, біля яких народ крутиться, а може щось вдасться придбати, то й настрої не будуть піднесені навіть у передвеликодній час. Проте в цьому році: „...ще як світ світом не було у нас Великодня такого".

Страсний Тиждень на тлі релігійної боротьби — перед Юром

Ми знали, їдучи до Львова, що там існує конфлікт між відновлюваною Греко-Католицькою та офіційною Православною Церквою, що йде боротьба за сам символ цієї Церкви в Західній Україні — Собор св. Юра. Перші кроки в Львові у середу Страсного Тижня завели нас туди від недалекого готелю „Дністер".

Продовження буде.

У. Дячук...

(Закінчення зі стор. 1)

Інж. Зенон Василькевич, голова Відділу УАКРади в Дітройті і член Екзекутиви УАКРади подав, що Відділ у Дітройті переводив збірку на Фонд Допомоги Україні і спонзорував концерт Ірени Даць. 4-го квітня 1990 року відбулися Загальні збори Відділу, на яких обрано новий провід в числі 26 осіб. Перед приїздом хору „Дударик" члени Управи УАКРади робили багато заходів для цього концерту, але спонзором була Капеля Бандуристів. Він вітав від Відділу УАКР Конвенцію Союзу Українок Америки, яка відбулася в Дітройті.

Фінансовий референт Роман Данилюк подав, що фінансові зобов'язання УАКР до СКВУ за біжучий рік ще не вирішені. Збірка цього року дещо менша, ніж минулого року, хоч прибули нові члени до УАКРади, що треба вважати позитивним явищем. Організовано низку концертів ,групи під керівництвом Дмитра Гнатюка. Гостили з України Романа Федорова і Юрія Щербака, голову „Зеленого Світу". Р. Данилюк вважає, що потрібна допомога для Товариства Української Мови і пропонує її зорганізувати.

Керівник канцелярії Дем'ян Ліщинський подав, що в цьому році занотовано 200 нових членів. Він відвідав Відділ УАКРади в Бафало і доповідав на влаштованому вечорі 20-го червня 1990 року на тему „Шість тижнів в Києві". Доповідав теж раніше в Нюарку під кінець грудня 1989 року і в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку з рамени АОЛПУ на цю саму тему.

Голова Крайової Ради д-р Б. Шебунчак звітував про справи в СКВУ із засідання Секретаріяту, яке відбулося в травні 1990 року, на якому обговорено бюджет СКВУ і який змінено із 500,000 дол. на 400,000 дол. Стверджено, що збірка в Европі не є успішна та що УККА є постійно в заборгуванні. Необхідно подбати про переведення успішної збірки з рамени УАКРади. Пекучою є справа втікачів в Австрії (200-300), яким потрібна допомога і то негайна.

Останнім звітував д-р І. Флис. Він коротко згадав про діяльність збіркової акції Народного Фонду Допомоги Україні і деякі недомагання, як брак звітування тощо, які треба усунути. Він ширше зупинився над перебігом 32-ої Конвенції УНСоюзу, на якій У. Дячук стала першою жінкою на пості головного предсідника УНСоюзу і, про встановлення мільйонового фонду допомоги Україні. Закінчуючи свій звіт, він подякував усім членам Екзекутиви за співпрацю і заявив, що резиґнує з посту голови УАКРади з тих самих причин, які не дозволяли йому кандидувати більше на Конвенції УНСоюзу. Свою резиґнацію він вніс вже раніше до УАКРади і до Президії Крайової Ради передав дальше ведення нарад У. Дячук. З черги д-р Шебунчак подякував від усіх д-рові Флисові за його працю на пості голови УАКРади, що прийнято одноголосно повстанням з місць присутніх. Разом з цим він привітав У. Дячук як нового президента УАКР і побажав успіхів на цьому пості.

В дискусії над звітами стверджено: в справі допомоги Рухові створилися окремі фонди, які не належать до спільного громадського фонду; що УАКРада не конче мусіла брати участь в маніфестації проти Ґорбачова у Вашінґтоні; що виступ Барладяну був нетактовний по відношенню до української громади; що репортаж про збори Крайової Ради УАКРади появився в пресі з великим запізненням що не повинно більше повторятися, а канцелярія УАКР перешле офіційний лист до Управи Відділу в Чикаго з вияснениям пізнього повідомлення про збори Крайової Ради. В дискусії згадано про допомогу Рухові в Україні організацію КОД від „Золотого Хреста", що не виконано вповні постанов, прийнятих на засіданнях громадського комітету відносно Фонду Допомоги Рухові, підкреслено велику роботу Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, однак не по громадськи, бо потрібно звітувати громаді. Треба подбати про гроші теж і від американських організацій. Підкреслено брак контакту поміж централею і відділами. Існує пропаґанда проти допомоги в Україні. Запропоновано речі потрібні для допомоги в Україні набувати в Европі, щоб не платити за транспортацію. В справі проєкту д-ра Б. Витвилцького „трьох фондів" використати існуючі організації, які мають вже звільнення від податків, наприклад, Американкці за Демократію в Україні. Потрібна централізація системи фонду. Потрібно організаувати обмін науковцями, студентами і мистецькими групами. Запропоновано скликати нову конвенцію Народного Фонду Допомоги Україні і притягнути всі існуючі комітети допомоги Україні. Доручено Екзекутиві пошукати адвоката і подбати про звільнення від податків, рішено виплатити суму 10,000 дол. на СКВУ на рахунок зобов'язання на біжучий рік. Рішено дати допомогу театральній групі „ЯРА" в сумі 500 дол. В справі допомоги Союзові Українців Румунії рішено переслати лист до Товариства Буковинці на руки голови О. Суховерського. Рішено закупити ком'ютер і змінити вікна в канцелярії УАКР. Повідомити відділи про зміну головства в УАКРаді. Рішено видавати, починаючи від 1991 року шість чисел „Бюлетеня" замість дотеперішніх чотири рази в році.

Наступне засідання відбудеться 8-го вересня 1990 року.

Людина принципів і праці

В неділю, 8-го липня, у Мюнхені відійшов у вічність один з найвидатніших громадських і політичних діячів повоєнного періоду сл. п. Я. Маковецький, колишній голова Української Національної Ради шостого покликання, довголітній член ПУН і в.о. голови ПУН та невтомний працівник на різних відтинках громадського життя в Німеччині. Писати про нього і його життєвий шлях, значить писати і про історію нашої громадської і політичної дії на терені Німеччини за час хоч би 40 років повоєнного періоду, з яким сл. п. Я. Маковецький був посередньо чи безпосередньо зв'язаний як невтомний співтворець багатьох починів і діловий відділовий працівник.

Покійний народився в убогій селянській родині 19-го травня 1909 року у селі Ріплині на Ярославщині над Сяном в Західній Україні. Місто Ярослав збудоване великим князем Ярославом Мудрим як форпост Київської Руси на її західніх кордонах. Село Ріплин це найбільш висунена на захід місцевість Ярославщини, де жителі говорили часто по-польськи, але зберігали прабатьківську віру і приналежність до Греко-Католицької Церкви. Доля для малого Якова не була ласкавою від самого народження, бо його мати померла кілька днів по породі, а батько, коли йому було всього три роки. Ним опікувався його старший брат, а згодом місцевий священик о. Наконечний, учасник Визвольних змагань. Він звертав увагу на здібніших дітей, підготовляв їх до іспитів до гімназії і „виводив їх у люди". Про цього ревного душпастиря-патріота і виховника залишилася в пам'яті покійного велика пошана і вдячність. Вступивши до Перемиської гімназії в 1924 році, він успішно закінчив її в 1932 році, і вже в наступному році виїхав до Франції, до Парижа, де після вивчення французької мови студіював медицину.

В Парижі він включився в студентське і громадське життя, що мало великий вплив на формування його світогляду і вибору шляху.

Зрив у Карпатській Україні до свободи і незалежности сколихнув всю нашу громаду на західньоукраїнських землях і в розсіянні, а зокрема молоде покоління, яке включилося в цей процес боротьби. Цим шляхом пішов і Яків Маковецький, вступивши в лави Карпатської Січі та ставши адміністратором її органу „Наступ". Як багато інших в цей славний і трагічний час, він попав у мадярську тюрму в Тячеві, а після звільнення вступив до українського леґіону.

Приділений до штабу полковника Романа Сушка, він якийсь час працював як організатор прохарчування і приміщень переходових таборів для втікачів із західніх областей України. В тому ж часі Я. Маковецького приділяють до переселенчої комісії, спочатку у Варшаві, а потім у Білій Підлясці. Це була дуже складна і відповідальна праця. Знання мов і його організаційні здібності допомогли йому вив'язатися з цих обов'язків, а найважніше, йому вдалося врятувати життя сотням наших втікачів та допомогти їм у біді.

Виконавши ці складні завдання, він звільнився з українського леґіону і залишився співробітником сл. п. полк. Романа Сушка в Кракові.

В час наступу большевиків на східньому фронті і можливістю їх повороту на західні землі України, Я. Маковецький переїхав до Кракова, а звідти до Відня з дорученням переїхати до Мюнхену. У лютому 1945 року він переїхав до Мюнхену, де разом з іншими друзями очікував приходу американців і плянував створення Допомогового Українського Комітету, в якому Яків Маковецький мав зайняти пост генерального секретаря. І коли 30-го квітня 1945 року американські війська зайняли Мюнхен, було зорганізовано Допомоговий Український Комітет, який очолив проф. Корсунський, а секретарем став Я. Маковецький, а потім і головою. В той же час він вирвав завдяки своїм зв'язкам сотні українців з совєтського репатріяційного табору, сотні наших людей примістив на терені Мюнхену. В цьому Допомоговому Комітеті він працював від 1945 до 1952 року без жадної винагороди.

Коли ж створилася нова централя української еміґрації в Німеччині під назвою ЦПУЕ, то він належав до тієї „трійки" (проф. В. Плющ, інж. Попович і Я. Маковецький), яка довела до консолідації в 1951 році і створення нової громадської централі ЦПУЕН. З рамени цієї нової централі він, між іншими обов'язками, займав пост зв'язкового до Баварського уряду. Працював також від 1952 до 1954 року на керівному пості Европейського ЗУАДК-у, однак на свої власні життєві потреби заробляв на праці в фармакологічній фірмі у Мюнхені.

Св. п. Яків Маковецький

Я. Маковецький був довголітнім членом ПУН і працював на різних відповідальних постах в Організації Українських Націоналістів. В 1964 році, на 5-му ВЗУН, його вибрано заступником голови ПУН, в 1979 році, на 9-му ВЗУН, його вибрано першим заступником голови ПУН з завданням виконувати обов'язки голови ПУН до червня 1981 року, заступаючи голову ПУН Миколу Плавюка, який в той час відбував свою каденцію Президента СКВУ.

Одним з дуже відповідальних постів, які займав Я. Маковецький, був пост голови Української Національної Ради, на який він був обраний на шостій сесії УНРади в 1967 році у Мюнхені. Автор цих рядків, займаючи пост внутрішньополітичного референта ПУН, тісно співпрацював у підготові шостої сесії, яка відбулася в атмосфері політичної консолідації і великих надій на ділову співпрацю та розбудову праці ДЦУНР. Голова УНРади Я. Маковецький і д-р Атанас Фіґоль голова уряду УНР (тоді ще голова Виконного Органу УНРади) виголосили програмові промови, які своїм глибоким змістом і вимаганою формою належать до кращих політичних документів дії ДЦУНР.

На жаль, почини, заплановані 6-ою сесією, і великі надії, яких очікували політичні чинники та українська громада, не виправдалися через поновні ускладнення в ДЦУНР. Голова УНРади і Голова Уряду уступили зі своїх постів з різних причин і в різному часі. Уступаючи, Голова УНРади Яків Маковецький заявив: „Внутрішні ускладнення в лоні Державного Центру УНР не змінили мого переконання про необхідність існування і дії ДЦУНР". Покійний був Головою УНРади від 1967 до 1971 року.

Ця загальна сильветка многогранної праці сл. п. Я. Маковецького була б неповною, коли б не згадати ще інших ділянок його дії, а зокрема опіки і допомоги вдовам по сл. п. полковнику Є. Коновальцеві і полковнику А. Мельникові Ользі Коновалець і Софії Мельник. В одному листі він писав таке: „В часі своєї недуги Голова ПУН полковник Мельник викликав мене до себе на розмову. В часі цієї розмови він, між іншим, сказав мені таке: „Коли мене не стане між живими, то не залишіть без опіки полковникову Ольгу Коновалець та допоможіть моїй дружині, коли вона того буде потребувати".

В 1964 році Покійний перебрав на доручення ПУН піклування Ольгою Коновалець, а після смерти сл. п. полковника Мельника його дружиною Софією Мельник. Цей великий морально-християнський і національний обов'язок Яків Маковецький виконував з якоюсь виїмковою увагою, пієтизмом, докладністю і синівською відданістю. Про це можна вичитати в його листах і звітах на ділових засіданнях ПУН.

І ще один з осягів сл. п. Якова Маковецького, з яких він був гордий. Це був радше співосяг, бо в ньому брали участь всі націоналістичні організації, а саме ОУН, ОУНр і ОУНз. Участь його у заложенні Фундації ім. Євгена Коновальця, а у висліді кропіткої праці всіх співосновників цієї фундації видання фундаментальної праці в 1974 році на 1019 сторінках, присвяченої основоположникові ОУН сл. п. полковникові Є. Коновальцеві п.з. „Євген Коновалець і його доба", була велика. Збірник оригінальних статтей, спогадів і документів в цій книжці має не тільки тривалу джерельну вартість, але її вартість в тому, що це було спільне зусилля всіх націоналістів, для яких полковник Євген Коновалець є основоположником всього націоналістичного руху. Покійний сл. п. Яків Маковецький як член Фундації, співорганізатор фондів був також автором двох цінних статтей, які увійшли до монументального збірника: „Є. Коновалець в Швайцарії" і „Підготова атентату в Женеві". Будучи вродженим оптимістом про можливість привернення єдности в націоналістичному русі після закінчення видання спільними зусиллями цієї книги, він з неприхованою надією сказав: „А все таки є можливости і шляхи, на яких ми ще всі зійдемося і помаршуємо разом".

Свій організаційний хист у призбируванні фондів на різні цілі він виявив також у заходах для видання великого збірника в честь сл. п. полковника Мельника під заголовком „Непогасний огонь віри", який вийшов також в 1974 році, в якому Покійний помістив дві дуже вартісні статті, з них стаття п.з. „Перед і по відході у вічність" має дуже важливі біографічні причинки до біографії сл. п. полковника.

Подана тут сильветка сл. п. Якова Гніздовського далеко неповна і віримо, що її доповнять інші. Проте вже ці відомости про його життєвий шлях ставлять його в ряд передових громадсько-політичних діячів повоєнного часу. Як невтомного працівника, людину, яка уміла організувати і працю і її відчитність, і, що найважливіше, це була людина, на яку можна було сполягати у виконанні завдань, його можна ставити за приклад до наслідування всім, які беруть на себе громадсько-політичні обов'язки.

Покійний до останніх днів свого життя працював, підтримував зв'язки з політичними діячами і однодумцями як Голова ОУН, порядкував свій великий і вартісний архів. Останнім часом зокрема цікавився подіями в Україні, переживав їх, аналізував і турбувався, який напрям вони наберуть у своїй кінцевій фазі. З мріями повернути на рідні землі у вільну українську державу він відійшов від нас на 81-му році свого трудолюбивого життя.

Зенон Городиський

У Львові...

(Закінчення зі стор. 1)

Пій XI проголосив той рік спеціяльним Святим Роком для торжественного відзначення 1900-ої річниці смерти і воскресіння Ісуса з Назарету. Нав'язуючи до того папського почину, Митрополит Андрей Шептицький, виступив з пляном влаштування маніфестації „Української Молоді Христові", щоб створити українській молоді форум для виявлення їхньої віри в Христа; для підтвердження їхніх зобов'язань супроти Української Католицької Церкви та для зміцнення переконання про необхідність трудитись для добра рідної Церкви й українського народу.

На бажання Кардинала Мирослава Івана Любачівського створено тут на Заході комітет для підтримки усіх організаційних заходів львів'ян влаштувати Тиждень Християнської Культури. Єпископським дорадником Північно-американського комітету української молоді для здвигу у Львові є Владика Василь Г. Лостен, а діяльність комітету є під керівництвом отців Мирона Панчука з Чикаґо і Едварда Янґа з Джансон Сиғі та Оксани Лози з Торонто і Лесі Нагачевської із Саскатуну.

Північно-Американський комітет відбув наради 16-18-го липня в Бостоні, в церкві Христа Царя, щоб обдумати всі можливі заходи для допомоги львівським організаторам. За старанням комітету, з Америки й Канади поїде до Львова 20 священиків, щоб виголошувати доповіді, переводити спеціяльні гутірки і лекції, сповідати, відправляти Служби Божі, уділяти св. Тайну Хрищення, потішати хворих і немічних людей старшого віку. Комітет зробив заходи, щоб надрукувати та переслати в Україну 50,000 молитовників, як і одночасно переслати 60,000 карток із видрукованою спеціяльною молитвою для тієї події.

Різні організаційні видатки та кошт друку матеріялів на Тиждень Християнської Культури окреслюється сумою у висоті 50,000 дол. Пожертви можна висилати на адресу: Very Rev. John Terlecky, Financial Director, Ukrainian Youth for Christ — Lviv, P.O.Box 2311, Stamford, Conn., 06906. Чеки треба виписувати на Ukrainian Youth for Christ — Lviv.

ВИСТУПАЮЧИ НА СИМПОЗІЮМІ минулого четверга в Аспен, Кол., Джордж Буш проголосив, що, враховуючи поширення демократії та початок нової ери, протягом наступних п'яти років збройні сили ЗСА можуть бути зменшені на 25 відсотків. Президент підкреслив, що крім зменшення потрібно зосередитися на реорганізацію військових сил. „Сьогодні ми пишемо останній розділ третього великого конфлікту XX століття. Холодна війна закінчується", — сказав Президент перед авдиторією Аспенського інституту, який спонзорував симпозіюм для політичних та бізнесових лідерів. Промова Дж. Буша відображала становище Пентаґону, який впевнений, що якщо Совєтський Союз відтягне свої війська зі Східньої Европи, йому потрібно буде мінімально два роки для приготування до більшої інвазії. Говорячи про зустрічі на вершинах з президентом Міхаїлом Ґорбачовим, Дж. Буш підкреслив, що він попередив совєтського лідера, що якщо СССР нарощуватиме та модернізуватиме свої збройні сили, свій арсенал нуклеарної зброї, Америка продовжуватиме вважати його „світовою військовою потугою". Президент пообіцяв втримати стільки військових сил, щоб в разі потреби „відповісти на будь-яку загрозу". Він додав: „Навіть якщо демократія і свобода досягли великих успіхів в світі все ще є багато загроз. Тероризм. Ренеґатські та ненадійні лідери — нове джерело нестабільности — вимагає потужної та надійної Америки". Промова Президента стала великою перемогою для Пентаґону, якому необхідна була підтримка Дж. Буша у наростаючих дебатах довкола військового бюджету.

Пластуни думають про довкілля

ПРИВІТ З ТАБОРУ ЮНАЧОК
„ЩЕ ОДНА НАГОДА"
П.К. 1990

Цього року пластові табори на терені ЗСА проходять за вказівками Крайової Пластової Старшини під кличем охорони природи та потреби „зеленого світу". Саме тому пластунки юнацького табору на пластовій оселі „Писаний Камінь" поставили собі за завдання не лише самі працювати в напрямі очищення довкілля, але звернутися з таким закликом до інших осіб. Висилаючи до редакції „Свободи" привіт із табору п. н. „Ще одна нагода", вони долучили листа до редакції, в якому виясннюють ціль, яку собі поставили, пригадують, що недавно був День Землі і закликають інших пластунів так в таборах, як і у своїх домах працювати далі над тим, щоб захищати світ, який такий „чудовий та зелений".

ДОПОВНЕННЯ

У статті Христини Пеленської п.з. „Український шлях до Европейської спільноти народів", поміщеній у „Свободі" з 24-го липня, трапилася друкарська помилка. У реченні „У вівторок, 1-го травня, відбулася урочиста зустріч з Папою Іваном Павлом II у Ватикані, який вітав учасників конференції польською, литовською і білоруською мовами", бракує слова „українською". — Ред.

МИСТЕЦЬКІ ВИСТАВКИ
на Союзівці під час літа 1990 р.

11-го і 12-го серпня
Богдан Кондра — скульптура з пап'є маше
Яків Гніздовський — виставка і продаж графіки

18-го і 19-го серпня
Ніна Гречнів — виставка та продаж біжутерії
Роксоляна Лучаковська-Армстронг — виставка та продаж живопису

Богдан Кондра — скульптура з пап'є маше

25-го і 26-го серпня
Катя Бічук — виставка, продаж та демонстрація писанкарства
Дарія Ганушевська — продаж гуцульської та трипільської кераміки

1-го вересня
Маріка Тимиць — виставка та продаж біжутерії.

Двічі по сорок ще й п'ять!

Кажуть, що суспільство недоцінює справжню вартість визначних людей, що живуть серед нього, і щойно після їхнього відходу від нас ставить їм пам'ятники. Доктор Роман Барановський належить до тих щасливих людей, що ще за життя дочекалися признання за їхній великий вклад праці для громади. У своє 85-ліття, несподівано для нього, його родина і друзі відзначили цю річницю родинним святом, на якому й пошановано цю особливу людину, відомого громадського й політичного діяча, визначного й невтомного журналіста й редактора, непересічного лікаря-ветеринара, завзятого пластуна і невгнутого демократа, що таким є все його життя й тому не мусів „перебудовуватися", коли демократія стала модою і вимогою часу, талановитого гумориста, що віршує епіграми й сатири на злободенні теми, друкуючи їх інкогніто в „Лисі" або читаючи на товариських зібраннях на превелику втіху численних своїх адораторів-шанувальників.

Життєвий шлях д-ра Р. Барановського — це справді довголітня, безкорислива й успішна праця для добра його родини і українського народу. Ювілят народився 12-го червня 1905 року в Галичині, Західня Україна, в родині о. Евстахія і Софії з Нестайків Барановських. До школи ходив у Бучачі, де у 1924 році закінчив гімназію. З огляду на бойкот польських університетів, розпочав вищі студії у Відні в 1925 році. У 1926 році записався на студії ветеринарної медицини у Львові, котрі закінчив у 1931 році. Після відбуття військової служби, д-р Барановський розпочав працювати як ветеринарний лікар у центральній Польщі. У 1937 році одружився з лікаркою-дентисткою Стефанією Дмоховською. З вибухом війни був покликаний до війська і потрапив у німецький полон, з якого був звільнений у 1940 році, — тож і далі продовжував працювати за фахом у Польщі.

У 1945 році переїхав з дружиною і дітьми (син Юрій — тепер лікар ортодентист, та донька Віра — замужем Грабець) до Мюнхену в Німеччині, де продовжував професійно працювати. Там у 1947 році став асистентом-професором Українського технічно-господарського інституту, а у 1948 році одержав докторат з ветеринарно-медичних наук у Мюнхенському університеті. В 1949 році Ювілят виїхав з родиною до ЗСА, від 1950 року працюючи за фахом для федерального уряду у різних стейтах. Від 1968 до 1977 року д-р Барановський працював у Вашінгтоні як урядовець в Адміністрації харчів і ліків. У 1979 році подружжя Барановські, вийшовши на емеритуру, поселилися в Кергонксоні, Н. Й.

Ювілят був завжди і є активним в українській громаді. В 1922-1925 рр. він провадив тайним Пластом у Бучачі, а від 1926 року є членом відомого пластового куреня „Лісові Чорти", де є членом проводу куреня.

Д-р Роман Барановський

Від 1978 р. ювілят, як добрий журналіст, редагує квартальник Українського Пластового Сеніорату „Слово", він співредагував збірник „Бучаччина", редагував монографію „Степан Луцик", що її видав у 1973 році курінь „Лісові Чорти", й історично-мемуарний збірники „Лісові Чорти" у 1983 році. Д-р Барановський був кількаразово головою Об'єднання українських ветеринарних лікарів і довгі роки головним редактором їхнього „Інформативного листка", а також редактором Альманаху ОУВЛікарів 1950-1980 рр., що появився у 1981 році. (Тут варт зазначити, що ця 356-сторінкова праця, насправді не альманах, а своєрідна енциклопедія — Пропам'ятна книга української ветеринарії в діяспорі є таким визначним і вартісним твором, що можна лише пожалкувати, що в нас нема такої нагороди, як Пулітцер, щоб відзначити це видання і його знамениту Редакційну колегію на чолі з нашим незрівняним д-ром Романом Барановським. Книга вшановує, як не можна краще, „старе покоління наших ветеринарних лікарів... що було виняткове, — це були не тільки професіоналісти, але також громадяни-патріоти, які помагали нашому народові вийти з економічного занепаду і поліпшити свої життєві умови, які брали участь у нашому національному житті, були віддані ідеї незалежности нашого народу і за цю ідею не раз страждали і гинули").

Д-р Барановський від 1968 року є головою Асоціяції Українців Америки і від 1972 року — співредактором її місячника „Наш Голос". В минулому він був головою Конференції Центральних Українських Академічних і Професійних Товариств, а від 1983 року є кореспонденційним секретарем і пресовим референтом в Екзекутиві Української Американської Координаційної Ради, для добра якої працює своїм талановитим пером, пишучи численні статті, зокрема до щоденника „Свобода", „Нашого Голосу" та пластових видань. Він є головою Українського Національного Демократичного Об'єднання і від 1975 року Лицарем престижевого „Мальтанського Ордену". Тут, у Кергонксоні, д-р Барановський продовжує бути дуже активним у громадянському житті, на кожному кроці виявляючи свою багатогранність і молодечість.

В погідну соняшну суботу 23-го червня з'їхалися до Кергонксону близька і дальша родина та друзі й сподвижники праці Ювілята. Святкування почалися коктейлем і „многолітствієм" у завжди гостинному домі подружжя Барановських.

Гості відтак продовжували це бенкетом в українському ресторані „Лоґ Кабін", де тостмайстром був приятель Ювілята Євген Стахів, який у короткому слові підкреслив успіхи та заслуги д-ра Барановського і попросив до слова дочку Ювілята Віру Грабець. Пані Віра відчитала зворушливу подяку Ювілятові на оригінальній плякеті від найближчої родини, до якої належать четверо внуків, син, донька, невістка і зять п-ва Барановських. З промовами виступили також: інж. Роман Рогожа від „Пласту", а зокрема від куреня „Лісові Чорти"; д-р Богдан Шебунчак від УАК-Ради; д-р Роман Мороз, приятель зі студентських часів у Відні; д-р Володимир Фединяк від Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів; Лідія Фіцалович від родин Фіцаловичів і Маркових, та кузен д-р Олег Волянський від дальшої родини. Після усних привітів Є. Стахів відчитав численні письмові привіти, а коли прозвучало останнє „Моногая літа", д-р Барановський взяв слово. Він подякував у віршованій формі дотепно своїм найближчим за те, що підготовили йому таку милу несподіванку, і присутнім, що вшанували його особисто. Він сказав, що це заслуга його дружини Стефи, що він досяг свого віку в ідеальному здоров'ї і що він „нетерпеливо буде чекати на таку саму приємну подію за п'ять років!".

Від себе ж можемо додати, що ми бажаємо, щоб він святкував свої уродини так само бадьоро також за десять і за п'ятнадцять років, і далі, бож це було свято „двічі по сорок плюс п'ять", а мусить бути ще й „тричі по сорок", чого всі зібрані Ювілятові щиро бажали.

На святі зібрано на Фонд Руху і на Фонд Жертвам Чорнобиля кількасот долярів. Жертвували: Анна Помірко — 50 дол., д-р М. і Я. Крижановські — 50 дол., д-р Юрій і Арета Барановські — 50 дол., Лідія Фіцалович — 50 дол., М. і С. Скробачі — 30 дол., Володимир Левицький — 20 дол., Уляна Старосольська — 25 дол., Юрій і Віра Грабці — 25 дол., та Євген і Марія Стахіви — 100 дол. на „Зелений світ".

О.В.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ТЕНІСОВІ та ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ
на СОЮЗІВЦІ

в днях від 31-го серпня до 3-го вересня 1990 року
(Labor Day Weekend)

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на РІК 1990

і за чаші

УНСоюзу, Союзівки, Свободи, (в тому пропам'ятна чаша інж. Б. Рака, д-ра В. Гука і Я. Рубля), Українського Тижневика і п-ні Марії Душник

та грошові нагороди
в поодиноких грі:

ЖІНОК І ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, мол., СЕНЬЙОРІВ (35-44), СЕНЬЙОРІВ (45 і 55), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.).

Зголошення до змагань враз із вписовим по $15.00 приймає

MR. GEORGE SAWCHAK
7828 Frontenac, Philadelphia, Pa. 19111
до 22-го серпня 1990 р. Зголошення одержані після 22-го серпня не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Р. Ракочий, ст., З. Снилик, Ю. Савчак, д-р З. Матківський, Ю. Попель.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ятниця, 31-го серпня — год. 1-ша по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатися в цій рунді одержать окремі повідомлення від проводу турніру **до суботи, 25-го серпня.**

Субота, 1-го вересня — год. 8:30 ранку на Союзівці чоловіки і сеньйори 35 р. і 45 р.,
год. 1-ша — юнаки, юначки і жінки,
год. 3-тя — сеньйори 55 р.

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Ю. Савчак.

Змагуни групи чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадуть в елімінаційних, можуть змагатися в в групі переможених.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Субота, 1-го вересня, о год. 11:30 вранці
за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ І НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Хлопці/Мужчини — **ІНДИВІДУАЛЬНІ** — **Дівчата/Жінки**

Число конкуренції	Вік		Вік	Число конкуренції
1	13/14	100 м. змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м. змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м. довільний	11/12	8
9	13/14	50 м. довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м. довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м. довільний	11/12	16
17	13/14	50 м. горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м. горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м. горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м. горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м. грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м. грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м. грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м. грудний	11/12	32
33	13/14	100 м. довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м. довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м. метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м. метелик	11/12	40
41	13/14	50 м. метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м. метелик	15 і вище	44
		ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4 x 25 м. довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4 x 25 м. довільний	11/12	48
49	13/14	4 x 50 м. довільний	13/14	50
51	15 і вище	4 x 50 м. змінний	15 і вище	52

Змагуни(ки) можуть брати участь у трьох індивідуальних конкуренціях і один раз у гінцях.

Вписове виносить 5 дол. від змагуна(ки).

Змагуни(ки) „Чорноморської Січі", СУМА, „Тризуба" і Пласт Монтреаль мусять зареєструватися до 25-го серпня 1990 року до:

„Ч. Січ" — Марія Бокало (201) 382-2223
СУМ — Олена Галькович (201)692-1471
„Тризуб" — Евген Зиблікевич (609) 983-0621
Пласт — Монтреаль — Марія Ґерич-Буссієр (514) 653-4643

Інші змагуни(ки) можуть зареєструватися над басейном у суботу, 1-го вересня, від години 9-ої до 10-ої вранці.

Комісія плавацьких змагань: Е. і С. Зиблікевич, М. Бокало; О. Галькович; Я. Гук; М. Ґерич-Буссієр; О. Напора; Е. Солтис; Т. і Л. Калита; Ю. і М. Чатирка; Т. Данилів.

У змаганнях можуть брати участь змагуни(ки), яких Т-ва є членами УСЦАК

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

Просимо витяти та вислати разом з оплатою $15.00
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище
2. Адреса (по-англійськи)
3. Телефон
4. Дата народження
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь
6. Клюбова приналежність

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club